

Jasna Mokos

Etnografski muzej Zagreb
Zagreb
Hrvatska
jmokos@emz.hr

Prikaz

Primljeno: 15. lipnja 2011.
Prihvaćeno: 29. lipnja 2011.

Izložbe Etnografskoga muzeja u Zagrebu u godini 2010/2011.

Izložbe EMZ-a u vlastitim prostorima

Naziv izložbe: **IDEMO NA KAVU!**

Pogled zagrebačkih poduzetnika na kulturu konzumiranja kave

Vrijeme trajanja: 8.5.-24.10.2010.

Autorica izložbe: mr. sc. Zvezdana Antoš, viša kustosica

Autorica likovnog postava: Nikolina Jelavić Mitrović

Autori tekstova u katalogu: mr. sc. Zvezdana Antoš, viša kustosica

Mirjana Randić, muzejska savjetnica

Marija Živković, kustosica

Bojan Mucko

Broj predmeta: 160

Izložba je rezultat dvogodišnjeg rada na europskom projektu interdisciplinarnog istraživanja malog i srednjeg poduzetništva u sedam europskih gradova. Instituti i muzeji koji su sudjelovali u projektu predstavili su kroz izložbe i druge aktivnosti rezultate istraživanja određenih tema koji su ostvareni u suradnji s lokalnim poduzetnicima.

EMZ je svoje istraživanje usmjerio na fenomen kave. Izložbom podijeljenom u nekoliko cjelina obuhvaćen je povijesni i etnološki kontekst pojave kave. Kao rezultat istraživanja i suradnje s poduzetnicima prikazan je i kulturološki pristup kavi, napose ispijanju kave nekad u zagrebačkim kavanama, danas u *kafićima*. Izložba je ujedno prikazala navike i običaje vezane uz kavu.

Izložbu je pratio audiovizualni zapis.

Naziv izložbe: **TKO NOSI - NE PROSI, s torbom po hrvatskim krajevima**

Vrijeme trajanja: 25.11.2010.-3.5.2011.

Autorica izložbe: Katarina Bušić, kustosica

Autorica likovnog postava: Nikolina Jelavić Mitrović

Autori tekstova u katalogu: Katarina Bušić, kustosica
Ivana Radovani, prof.
Marina Maričić
Dženisa Pecotić, dizajnerica

Broj predmeta: 154

Izložba je obuhvatila povijesno-kulturološko, ekonomsko, tradicijsko i suvremeno značenje torbe. Prikazana je ne samo uporaba već i simbolika torbe. Veći dio izložbe bio je posvećen tradicijskoj torbi iz fundusa Muzeja. Pokazan je način nošenja, tehnika izrade i ukrašavanja, kako ženske tako i muške torbe. Na izložbi su bile zastupljene torbe i pomagala za prijenos sadržaja iz svih dijelova Hrvatske. Dio izložbe bio je posvećen građanskoj torbi i torbama u suvenirskoj ponudi u čijoj su izradi korišteni etno-elementi. Također su bile izložene i suvremene torbe.

Izložbu je pratio audiovizualni zapis.

Izložbe EMZ-a u gostima

Naziv izložbe: **HRVATSKI USKRS** (*Velik den v Hrvatia*)
Mjesto održavanja: Nacionalen etnografski muzei pri Ban, Sofija
Vrijeme trajanja: 23.3.–25.4.2010.
Autor izložbe: Josip Barlek, viši kustos
Broj predmeta: 184

U prostorima Nacionalnog etnografskog muzeja u Sofiji bila je postavljena izložba koja je prikazala hrvatske običaje vezane uz obilježavanje Uskrsa. Obuhvatila je predmete pučke pobožnosti, likovni materijal, fotografije i pisano gradivo iz cijele Hrvatske.

Naziv izložbe: **HRVATSKE TRADICIJSKE DJEČJE IGRAČKE**
Mjesto održavanja: Mala Galerija, Pučko otvoreno učilište, Vrbovec
Vrijeme trajanja: 14.6.–29.8.2010.
Autorica izložbe: mr. sc. Iris Biškupić Bašić, viša kustosica
Broj predmeta: 84

U povodu obilježavanja dana grada Vrbovca u prostorima Učilišta bile su izložene dječje igračke iz fundusa EMZ-a. Izložbom su obuhvaćena tri najjača lokaliteta na kojima su se organizirano izrađivale igračke. Kroz prikaz duge tradicije izrade igračaka u pojedinim središtima Hrvatskog zagorja, Prigorja i Dalmatinske zagore pokazana je i raznolikost motiva i načini izrade igračaka. Izložba se osvrnula i na današnje prilike vezane uz izradu i prezentaciju dječjih igračaka.

Naziv izložbe: **ČIPKARSTVO U HRVATSKOJ**

Mjesto održavanja: Veleposlanstvo RH, Bratislava

Vrijeme trajanja: 15.9.–30.10.2010.

Autorica izložbe: Nerina Eckhel, kustosica

Autorica likovnog postava: Nikolina Jelavić Mitrović

Broj predmeta: 86

Izložbom je obuhvaćena čipka iz tri čipkarska središta: Lepoglave, Paga i Hvara. Osim predmeta ukrasne namjene, na izložbi je bilo predstavljeno i nekoliko odjevnih predmeta izrađenih iz lepoglavske i paške čipke.

Naziv izložbe: **ČIPKA NA SVEČANOM FOLKLORNOM TEKSTILU**

Mjesto održavanja: Lepoglava

Vrijeme trajanja: 14.9.–15.10.2010.

Autorica izložbe: Nerina Eckhel, kustosica

Broj predmeta: 28

U sklopu XIV. međunarodnog festivala čipke Muzej je izložio uporabne predmete urešene čipkom te čipku od agave. Predmeti su porijeklom iz različitih hrvatskih krajeva, a čipka od agave potječe iz Hvara.

Naziv izložbe: **HINA LUTKE**

Mjesto održavanja: Muzej Mimara

Vrijeme trajanja: 15.–22.10.2010.

Kustosica izložbe: mr. sc. Željka Jelavić, viša kustosica

Broj predmeta: 36

Na poticaj Veleposlanstva monarhije Japana, Muzej je povodom obilježavanja Dana japanske kulture postavio izložbu lutaka japanske provenijencije iz svoga fundusa. Lutke nose tradicijsku nošnju iz pojedinih dijelova Japana.

Naziv izložbe: **100 PRESEPI**

Mjesto održavanja: Basilica di S. Maria del Popolo, Rim

Vrijeme trajanja: 26.11.2010.–6.1.2011.

Autor izložbe: Josip Barlek, viši kustos

Na 35. međunarodnoj izložbi jaslca „100 presepi“ Muzej se već tradicionalno predstavio izlošcima iz muzejske zbirke i autorskim jaslicama suradnika Muzeja.

Naziv izložbe: **HRVATSKI BOŽIĆ**

Mjesto održavanja: Muzej na Makedonija, Skopje

Vrijeme trajanja: 23.12.2010.–31.1.2011.

Autor izložbe: Josip Barlek, viši kustos

Broj predmeta: 95

Izložba je predstavila muzejske predmete vezane uz obilježavanje Božića s područja cijele Hrvatske. Zastupljeni predmeti, koji datiraju s početka i sredine 20. stoljeća, obuhvatili su narodnu nošnju, predmete kućnog inventara i predmete vezane uz božićne običaje. Izložbom je obuhvaćeno vrijeme od dana Svetog Nikole do Bogojavljanja.

Gostujuće izložbe

Naziv izložbe: **IZ POVIJESTI BOKE KOTORSKE – KRAVATA U BOKELJA, izložba fotografija**

Vrijeme trajanja: 6.-20.2.2010.

Autor izložbe: Željko Brguljan

Broj predmeta: 80

U povodu obilježavanja 1.200 godina postojanja Bokeljske mornarice priređena je izložba koja je predstavila izvorne fotografije iz, uglavnom, obiteljskih albuma Kotorana. Fotografije su nastale u razdoblju između druge polovice 19. i prve polovice 20. stoljeća. Snimljene u gradskoj sredini i u atelijerima fotografa, prikazuju pojedinačne i skupne portrete značajnih Bokelja onog vremena odjevenih u tradicionalnu bokeljsku nošnju. Izložba je pružila uvid ne samo u tradicijsko, već i u građansko odijevanje tog vremena i karakterističnu odjevnu inačicu - kravatu.

Naziv izložbe: **SARI - ČAROLIJA ODIJEVANJA**

Vrijeme trajanja: 21.5.-6.6.2010.

Autorica izložbe: Kosjenka Brajdić

U povodu Dana indijske kulture *Namaste Indija* Veleposlanstvo Republike Indije i Udruga Lotos postavili su u Muzeju izložbu tradicionalne ženske odjeće *sari*. Izložba je prikazala raznolikost tipova i karakteristične načine slaganja i nošenja sarija u pojedinim dijelovima Indije.

Naziv izložbe: **ALBANSKA ISKRA**

Vrijeme trajanja: 12.-21.11.2010.

Autorica izložbe: Danijela Križanec-Beganović, kustosica

Broj predmeta: 53

Izložbom u Muzeju obilježena je 50. godišnjica Albanskog kulturnog društva u Hrvatskoj – Shkëndija. Izloženi predmeti prikazali su raznolikost i bogatstvo albanske tradicije odijevanja viših društvenih slojeva. Osim odijela, nakita i oružja iz muzejskih zbirki, na izložbi je predstavljen i nakit iz privatnih zbirki članova AKDH Shkëndija. Izložbu su pratile fotografije s kraja 19. i početka 20. stoljeća.

Naziv izložbe: **DUH BORBE (Duh Budoa)**

Vrijeme trajanja: 12.6.–4.7.2010.

Kustosica izložbe: Marija Živković, kustosica

Broj predmeta: 87

Izložba je bila postavljena u suradnji s Veleposlanstvom monarhije Japana. Predstavila je tradicionalne borilačke vještine pojedinih škola dviju regija istočnog dijela Japana. Proizašle iz povijesnih i političkih previranja srednjovjekovnog Japana, u razdoblju mira, borilačke tehnike preobrazile su se u vještine koje se i danas, kao dio duge tradicije, gaje u zemlji izlazećeg sunca. Izložbu je pratilo karakteristično ratničko odijelo i oružje – luk, mač i koplje koji su prošli razne transformacije u razdoblju od 8. do 19. stoljeća.

Na izložbi je prikazan i način borbe u duhu Budoa.

Naziv izložbe: **BOJE U GRADU,**

izložba fotografija učenika

Vrijeme trajanja: 3.–21.2.2010.

Autorica stručne koncepcije: mr. sc. Željka Jelavić, viša kustosica

Broj predmeta: 60

Izložba je predstavila fotografije učenika Prve umjetničke gimnazije i OŠ Izidora Kršnjavoga nastale kao rezultat sudjelovanja na muzejskoj pedagoškoj radionici vezanoj uz temu izložbe *Moć boja*.

Suradnja sa srodnim ustanovama

Naziv izložbe: **ARS EROTICA**

Mjesto održavanja: Povijesni i pomorski muzej Hrvatskog primorja, Rijeka.

Vrijeme trajanja: 28.1.-15.3.2010.

Izbor predmeta: Ivanka Ivkanec, muzejska savjetnica

Broj predmeta: 6

Vežano uz temu izložbe *Ars erotica* Muzej se na izložbi predstavio s nekoliko predmeta karakterističnih za izražavanje erotike u seoskoj sredini.

Naziv izložbe: **STUBIČKI OBRTI KROZ POVIJEST,**

Vrijeme trajanja: 29.1.-25.4.2010.

Autorica izložbe: mr. sc. Iris Biškupić Bašić, viša kustosica

Autorica likovnog postava: Nikolina Jelavić Mitrović

Broj predmeta: 101

U suradnji EMZ-a i Muzeja Hrvatskog zagorja – Muzeja seljačkih buna, Gornja Stubica, u prostorima Muzeja bila je postavljena izložba o tradicijskim obrtima stubičkoga kraja. Obuhvatila je bačvarski, mlinarski, medičarsko-svječarski, kovački, kolarski, soboslikarski, stolarski, lončarski i urarski obrt, te kućne obrte koji obuhvaćaju izradu dječjih igračaka, izradu košara i gradnju pleterom.

Izložbom je prikazan povijesni razvoj obrta i današnje stanje pojedinih obrtnih grana te plasman proizvoda na tržište i proizvode u turističkoj ponudi.

Izložbu je pratila izvorna dokumentacija, fotografije i dokumentarni filmovi.

Naziv izložbe: **POKLADNE U MOHAČU** (*BUSÓJÁRÁS*)

Vrijeme trajanja: 21.7.–1.9.2010.

Autor izložbe: Jakov Ferkov, viši kustos

Kustosica izložbe: mr. sc. Zvezdana Antoš, viša kustosica

Broj predmeta: 50

U suradnji s Međunarodnom smotrom folklora u prostorima Galerije Klovićevi dvori bila je postavljena izložba pokladnih maski – baranjskih buša iz fundusa Kanizsai Dorottyja Muzeuma iz Mohača (Mađarska). Izložba je prikazala pokladne običaje mohačkih Šokaca.

Jasna Mokos

Ethnographic Museum Zagreb
Zagreb
Croatia
jmokos@emz.hr

Appendice

Received: June 15, 2011
Accepted: June 29, 2011

Exhibitions in Ethnographic Museum in Zagreb in the Years 2010/2011

Exhibitions of the EMZ on its own premises

Title: **LET'S HAVE A COFFEE!**

A View of Zagreb's Entrepreneurs on the Culture of Coffee Drinking

Duration: 8th May – 24th October 2010

Author: Zvezdana Antoš, M.A., senior curator

Exhibition design: Nikolina Jelavić Mitrović

Authors of texts in the catalogue: Zvezdana Antoš, M.A., senior curator

Mirjana Randić, museum consultant

Marija Živković, curator

Bojan Mucko

Number of objects: 160

The exhibition is the result of a two-year work on the European project of interdisciplinary investigation of small and medium businesses in seven European towns. The institutes and museums participating in the project presented results of investigations of some topics in cooperation with local entrepreneurs through exhibitions and other activities.

Ethnographic Museum, Zagreb investigated the phenomenon of coffee. The exhibition was divided into several parts and it encompassed the entire historical and ethnological context of the appearance of coffee. The result of research and cooperation with entrepreneurs was the culturological approach to coffee, especially coffee drinking once in the coffee-houses and today in coffee bars of Zagreb. The exhibition also showed habits and customs related to coffee.

An audiovisual record accompanied the exhibition.

Title: **IT'S IN THE BAG, Bags in Croatian Lands**

Duration: 25th November 2010 – 3rd May 2011

Author: Katarina Bašič, curator

Authors of texts in the catalogue: Katarina Bašič, curator
Ivana Radovani
Marina Maričić
Đenisa Pecotić, designer

Number of objects: 154

The exhibition presented historical-cultural, economic, traditional and contemporary meaning of a bag. The use as well as the symbolism of the bag were shown. The major part of the exhibition was devoted to traditional bags from the Museum collection. The manner of wearing, production and decoration techniques of both male and female bags were shown. Bags and accessories for carrying contents from all parts of Croatia were represented at the exhibition. A part of the exhibition was devoted to town bags and souvenir bags with ethno-elements. Contemporary bags were also exhibited. An audiovisual record accompanied the exhibition.

Visiting exhibitions of the EMZ

Title: **CROATIAN EASTER**

Place: National Ethnographic Museum at Ban, Sofia

Duration: 23rd March – 25th April 2010

Author: Josip Barlek, senior curator

Number of objects: 184

An exhibition about Croatian customs related to Easter was installed in the National Ethnographic Museum in Sofia. The exhibition included objects of folk religion, visual objects, photographs and written material from the entire Croatia.

Title: **TRADITIONAL CROATIAN CHILDREN'S TOYS**

Place: Little Gallery, Public Open University, Vrbovec

Duration: 14th June – 29th August 2010

Author: Iris Biškupić-Bašič, M.A., senior curator

Number of objects: 84

On the occasion of the celebration of the town of Vrbovec day, children's toys from the holdings of Ethnographic Museum, Zagreb were exhibited in the Public Open University. The exhibition encompassed three most important locations where toys were made in an organised manner. Presented was the long tradition of toy making and the heterogeneousness of motives and production manners in some centres of Hrvatsko Zagorje, Prigorje and Dalmatia. The exhibition also took into consideration the contemporary conditions related to the making and presentation of children's toys.

Title: **LACE MAKING IN CROATIA**

Place: Embassy of the Republic of Croatia, Bratislava

Duration: 15th September – 30th October 2010
Author: Nerina Eckhel, curator
Exhibition design: Nikolina Jelavić Mitrović
Number of objects: 86

The exhibition included lace from three lace centres: Lepoglava, Pag and Hvar. Besides decorative objects, several clothes made of lace from Lepoglava and Pag were presented.

Title: **LACE ON FESTIVE FOLKLORE TEXTILE**

Place: Lepoglava
Duration: 14th September – 15th October 2010
Author: Nerina Eckhel, curator
Number of objects: 28

Within the framework of the 14th International Lace Festival the Museum put up objects made for everyday use decorated with lace and lace made from agave. The objects originated from different parts of Croatia, and the lace made from agave comes from Hvar.

Title: **HINA DOLLS**

Place: Mimara Museum
Duration: 15th – 22nd October 2010
Author: Željka Jelavić, M.A., senior curator
Number of objects: 36

On the initiative of the Embassy of Japan and on the occasion of the celebration of the Japan Culture Days, the Museum put up an exhibition of Japan dolls from its holdings. The dolls have traditional costume from different parts of Japan.

Title: **100 CRÈCHES**

Place: Basilica di S. Maria del Popolo, Rome
Duration: 16th November 2010 – 6th January 2011
Author: Josip Brlek, senior curator

The Museum was traditionally represented at the 35th International Exhibition of crèches “100 presepi” with objects from the Museum collection and original author’s crèches by Museum’s associates.

Title: **CROATIAN CHRISTMAS**

Place: Museum of Macedonia, Skopje
Duration: 23rd December 2010 – 31st January 2011
Author: Josip Brlek, senior curator
Number of objects: 95

The exhibition presented objects related to celebration of Christmas from all parts of Croatia. The objects exhibited date back to the beginning and the middle of the 20th century, and they include: folk costumes, household objects and object related to Christmas customs. The exhibition encompassed the period from St. Nicolas to Epiphany.

Visiting exhibitions in the EMZ

Title: **FROM THE HISTORY OF BOKA KOTORSKA – NECK TIE IN NATIVES OF THE BAY OF KOTOR – exhibition of photographs**

Duration: 6th – 20th February 2010

Author: Željka Brguljan

Number of objects: 80

On the occasion of the celebration of 1 200 years of the existence of the navy of the bay of Kotor, an exhibition was installed to present original photographs, mainly from family albums of the natives of the bay of Kotor. The photographs were made from the second part of the 19th century to the first half of the 20th century. They were made in town settings and in photographer's studios and show individual or group portraits of important inhabitants of the bay of Kotor at that time, dressed in traditional costumes. The exhibition gave an insight into traditional as well as civil dress code of the period and a characteristic dress item – a neck tie.

Title: **SARI – THE MAGIC OF CLOTHING**

Duration: 21st May – 6th June 2010

Author: Kosjenka Brajdić

On the occasion of the Days of Indian Culture *Namaste India* The Embassy of the Republic of India and the Lotos Association installed the exhibition of traditional woman's clothing *sari*. The exhibition showed the variety of types and characteristic ways of wrapping and wearing sari in some parts of India.

Title: **ALBANIAN SPARKLE**

Duration: 12th – 21st November 2010

Curator: Danijela Križanec-Beganović, curator

Number of objects: 53

The exhibition celebrated the 50th anniversary of Albanian cultural society in Croatia – Shkëndija. The exhibited objects presented the variety and richness of dressing tradition of Albanian higher classes. Besides clothes, jewellery and weapons from museum collections, jewellery from several private collections of the members of Albanian cultural society in Croatia – Shkëndija was also presented. The

exhibition was accompanied with photographs from the end of the 19th and beginning of the 20th century.

Title: **THE SPIRIT OF MARTIAL ARTS (The Spirit of Budo)**

Duration: 12th June – 4th July 2010

Curator: Marija Živković, curator

Number of objects: 87

The exhibition was put up in cooperation with the Embassy of Japan. It presented traditional martial arts of several schools from two regions of Eastern part of Japan. Rising from the historical and political turmoil in the mediaeval Japan, in the times of peace martial arts transformed into skills that are even today, as part of a long tradition, nurtured in the land of the rising sun. Exhibited were also characteristic warrior's clothes and weapons – bow, sword and spear, that all went through different transformations in the period from the 8th to the 19th century. The manner of fighting in the spirit of Budo was also presented at the exhibition.

Title: **COLOURS IN THE TOWN, Exhibition of Pupils' Photographs**

Duration: 3rd – 21st February 2010

Concept author: Željka Jelavić, M.A., curator

Number of objects: 60

The exhibition presented the photographs of pupils from the First Art Gymnasium and the Primary School of Izidor Kršnjavi, as the result of participation in a museum pedagogical workshop, related to the topic of the exhibition the *Power of Colour*.

Cooperation with related institutions

title: **ARS EROTICA**

Place: Historical and Naval Museum of Croatian Littoral, Rijeka

Duration: 28th January – 15th March 2010

Objects' selection: Ivanka Ivkanec, museum consultant

Number of objects: 6

In relation with the exhibition theme *Ars erotica* the Museum was represented with several objects characteristic of the expression of erotica in village surroundings.

Title: **CRAFTS OF STUBICA THROUGH THE CENTURIES**

Duration: 29th January – 25th April 2010

Author: Iris Biškupić Bašić, M.A., senior curator

Exhibition design: Nikolina Jelavić Mitrović

Number of objects: 101

The exhibition of traditional crafts of the area of Stubica was set up in the Museum as cooperation between Ethnographic Museum, Zagreb and the Museums of Hrvatsko Zagorje - Museum of Peasants' Uprising, Gornja Stubica. The exhibition included: cooper, miller, mead and candlemaker, blacksmith, wagon maker, house-painter, joiner, potter and watchmaker and household crafts including making of toys, baskets and building with wicker.

The exhibition showed the historical development of crafts and the current state of individual crafts, sale of products and their use in tourism.

The exhibition was accompanied by original documentation, photographs and documentary films.

Title: **CARNIVAL IN MOHÁCS**

Duration: 21st July – 1st September 2010

Author: Jakov Ferkov, senior curator

Curator: Zvezdana Antoš, M.A., senior curator

Number of objects: 50

In cooperation with the International Folklore Festival the exhibition of *buša* carnival masks from Baranja from the holdings of Kanizsai Dorottya Museum from Mohács (Hungary) was installed in the Klovičevi Dvori Gallery. The exhibition presented carnival customs of the *Šokac* ethnic group from Mohács.

Translated by: Jasenka Zajec